СВІТЛОДИЗАЙН У ФОРМУВАННІ ХУДОЖНЬО-ПРОЄКТНОГО ОБРАЗУ АРХІТЕКТУРНО-ЛАНДШАФТНОГО СЕРЕДОВИЩА МУЗЕЙНИХ КОМПЛЕКСІВ

Кваліфікаційна робота на здобуття СВО «Магістр» за ОПП «Дизайн архітектурно-ландшафтного середовища»

РОЗДІЛ 1. СТАН ВИВЧЕНОСТІ ТЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ. ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ.

Мета даної роботи полягає у розробці науково обґрунтованої концепції формування художньо-проектного образу архітектурно-ландшафтного середовища музейних комплексів засобами світлового дизайну.

Основні завдання:
- охарактеризувати етапи розвитку технологій штучного освітлення;
- визначити цілі засобів світлодизайну на територіях сучасних музеїв просто неба при організації масових заходів;
- на основі аналізу науково-теоретичних праць, електронного інтернет-ресурсу та дизайнерської проектної практики визначити пріоритетні українські та світові тенденції в галузі світлодизайну предметно-просторового екстер'єрного середовища;
- систематизувати типи архітектурного-ландшафтного LED-освітлення на територіях музейних комплексів;
- розробити концепцію і проектні пропозиції художньо-образного рішення території парку літературно меморіального музею Г.С. Сковороди засобами світлового дизайну.

Об'єкт дослідження: архітектурно-ландшафтне середовище музейних комплексів як багатофункціональних екосистем.

Предмет дослідження: прийоми світлового дизайну у формуванні художньо-проектного образу архітектурно-ландшафтного середовища музейних комплексів в контексті національно-просвітніх заходів.

Хронологічні рамки дослідження охоплюють часовий період розвитку і застосування LED-технологій у формуванні предметно-просторового середовища (60-ті рр. XX ст. – перша чверть XXI ст.).

Територіальні межі: Основним територіальним фокусом роботи є території України.

Методи дослідження: системний і середовищний підходи, структурно-композиційний аналіз і синтез архітектурних і дизайн-об'єктів у природному ландшафті; історико-хронологічний, візуально-аналітичний, метод порівняльного аналізу, метод типологічної систематизації, метод моніторингу, метод експертних суб'єктивних оцінок та метод експериментального проектування та прогнозування.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає у тому,що:
- вперше на основі систематизованих сучасних світових тенденцій в галузі LED-технологій розроблена дизайн-концепція формування художньо-проектного образу екстер'єрного середовища літературно-меморіального музею Г.С. Сковороди засобами світлового дизайну;
- удосконалено стильові прийоми LED-освітлення та обрання LED-оснащення у відповідності з тематикою, символікою та атрибутикою українських народних свят і фестивалів;
- набуло подальшого розвитку сценарний підхід до формоутворення об'єктів світло-кольорового дизайну в архітектурно-ландшафтних просторах музейних комплексів.

Теоретична цінність роботи полягає у використанні отриманих теоретичних результатів при складанні лекцій і методичних рекомендацій для студентів освітньо-професійних програм «Архітектурно-ландшафтне середовище» та «Дизайн середовища».

Практичне значення роботи полягає в можливості адаптації та впровадженні розробленої дизайн-концепції художньо-образного рішення архітектурно-ландшафтного середовища літературно-меморіального музею Г.С. Сковороди засобами LED-технологій в аналогічних українських музеях просто неба.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЗАКОРДОННИХ І УКРАЇНСЬКИХ ПРАКТИК ФОРМОУТВОРЕННЯ АРХІТЕКТУРНО-ЛАНДШАФТНОГО СЕРЕДОВИЩА МУЗЕЙНИХ КОМПЛЕКСІВ ЗАСОБАМИ СВІТЛОДИЗАЙНУ

СВІТЛОДИЗАЙН МУЗЕЙНИХ КОМПЛЕКСІВ (ЗАКОРДОННИЙ та УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД)

Закордонні

Характеристика	Фото
Музей американського мистецтва Crystal Bridges, Бентонвілл, Арканзас, США.	
Desert Botanical Garden (Electric Desert). LIGHT BLOOM THE ART OF HYBYCOZO. Фінікс, штат Арізона, США.	
Світлий ліс Foresta Lumina, м. Канада	

Українські

Характеристика	Фото
Музей народної архітектури і побуту імені Климентія Шептицького «Шевченківський гай», Львів.	
Музей «Пирогів» Київ, Україна. 1969 р. архітектурно-ландшафтний комплекс усіх історико-етнографічних регіонів України.	
Музей народної архітектури та побуту, м. Чернівці, Україна	

Закордонні

Характеристика	Фото
Fernbank Museum (WildWoods: ACLOW), Атланта, США.	
Меморіал ветеранів Корейської війни (Вашингтон, США)	
Memopian 9/11 «Tribute in Light», Нью-Йорк, США	
Чарівний ліс, м.Берлін, Німеччина	
Бухенвальдський меморіал. Фестиваль «Genius Loci Weimar»,Німеччина.	

Українські

Характеристика	Фото
Музей писанки знаходиться в м.Коломия Івано-Франківська обл.	
Музей нар. архітектури і побуту ім.Климентія Шептицького «Шевченківський гай», Львів.	
Історико-культурний комплекс «Запорізька Січ»	
«Музей народної архітектури та побуту» просто неба, м. Ужгород,Україна	

ОСВІТЛЮВАЛЬНІ LED-ДЖЕРЕЛА

Характеристика	Фото
Світлові арки-коридори виділяють особливості ділянки. Світлодіодні стрічки або точечні світильники вдоль «коридору» посилюють відчуття простору	
Світлодіодні стрічки або панелі розміщені по периметру граней каркасу з алюмінієвих профілів.	
Економний світлодіодний прожектор має ступінь вологозахисту. Задає висоту, формує простір	
Флуоресцентні матеріали або фотолюмінесцентні гранули (фосфор), які вбирають сонячне світло вдень і випромінюють світло в темряві.	
Декоративні світлодіодні ліхтарі, які створюють атмосферне Енергоефективні та довговічні, змінюють кольори (RGB).	
Низьковольтні LED-прожектори/світлодіодні ліхтарики. Синє світло – світлодіоди RGB або спеціальних кольорових прожекторів	
Світлодіодні трубки або стрічки. Вони використовуються для створення ефекту струменів води.	
Вологостійка світлодіодна стрічка, завдяки зовнішньому силіконового шару, якому не страшна вода. морози, занадто низькі або високі температури	

Генеральний план М 1: 400

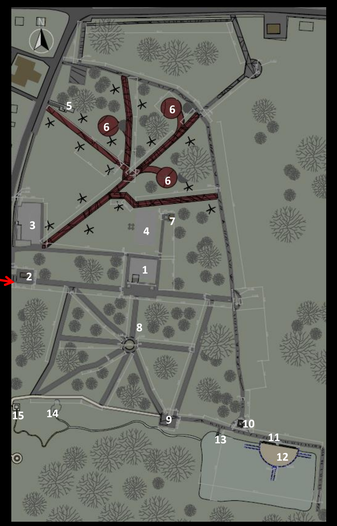

Експлікація

1. Будинок музею
2. Кіоск білетів
3. Адміністративна будівля
4. Комора
5. «Церква Преображинська»
6. Кіоски для торгівлі, та відпочинку
7. Вбиральня
8. Світловий фонтан
9. Криниця Сковороди
10. 700-літній дуб
11. Арка «Сонце»
12. Сцена
13. Дерев'яна альтанка
14. Джерело «Ключ істини»
15. Куреникова криниця

Умовні позначення:

→ Головний вхід на територію

Ситуаційний план М 1 : 1000

Експлікація

1. Територія музею Г. Сковороди
2. Ставок "Панські штани"
3. Зелені масиви
4. Автостоянка
5. Заклад продовольчих товарів. Кав'ярня
6. Приватний сектор з огородами
7. Автобусна зупинка

Умовні позначення:

Територія музею
Приватний сектор з огородами
Садовий ставок
Ставок "Панські штани"

РОЗДІЛ 3. ДИЗАЙН-КОНЦЕПЦІЯ ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНОГО РІШЕННЯ АРХІТЕКТУРНО-ЛАНДШАФТНОГО СЕРЕДОВИЩА ЛІТЕРАТУРНО-МЕМОРІАЛЬНОГО МУЗЕЮ Г.С. СКОВОРОДИ ЗАСОБАМИ LED-ЕХНОЛОГІЇ.

ПЕРЕДПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІТЕРАТУРНО-МЕМОРІАЛЬНОГО МУЗЕЮ Г. С. СКОВОРОДИ

Зона – сонячна галявина . Свято "ЯБЛУЧНИЙ СПАС"

Зона – Англійський регулярний парк. Фонтан "НЕРІВНА ВСІМ РІВНІСТЬ"

Зона – Садовий ставок. Свято "ІВАНА КУПАЛА"

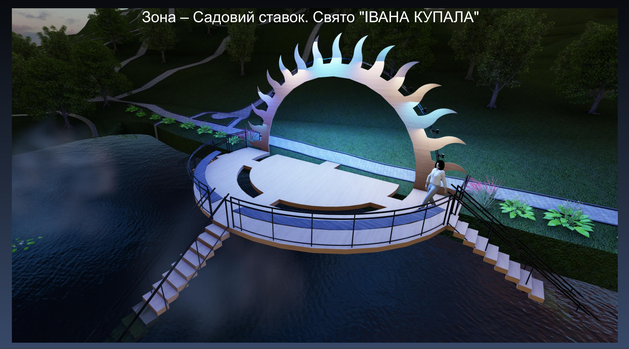

Х·Д·А·Д·М
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

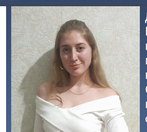

Для розробки проектної пропозиції світлодизайну архітектурно-ландшафтного комплексу національного літературно-меморіального музею Г. С. Сковороди (заг. площею 18 га), було обрано 3 зони «Сонячна галявина», «Сонячна галявина»,«Англійський регулярний парк», для проведення українських національних свят: Яблуневий спас, Івана-Купала, Масниця (Колодій)
В основу концепції покладено ідею поєднання світла, природи і символів філософії Г. Сковороди, з метою поширити і популяризувати національні свята, традиції, філософію Сковороди, що збереглося до сьогодні і відіграє важливу роль в житті суспільства. Застосування нетрадиційних методів взаємодії середовища з відвідувачами при святкуванні національних свят, фестивалів підвищує рівень культуро-дозвіллєвої роботи функціонування і інтерес потенційних відвідувачів до музейних комплексів під відкритим небом. Основними інструментами у формуванні художньо-образного середовища являється світло, колір і природні елементи. Найбільш освітленими є найбільш прохідні і задіяні місця. Кольорове стабільне підсвічування природніх і штучних об'єктів, елементів, не тільки придає містичного ефекту, наративу в наділені сильними властивостями свята, а й служить мовою спілкування, орієнтації по комплексу в нічний час, що закладено на інтуїтивному рівні. Оскільки відповідний колір і форма викликають певні асоціації. Головне завдання полягає в створені функціональне, безпечне, комфортне середовище засобами світлодизайну для тривалого перебування, врахував потреби відвідувача, призначення території, особливості ландшафту, норм освітлення, енергоефективність. Світло є вагомим інструментом, до якого людина на підсвідомості та психологічному рівні тягнеться - з темних місць направляється до світлих.
Світлодіодне освітлення має чудові показники яскравості світла та енергоефективності. Крім цього здатні випромінювати світло різного кольору у певному напрямку (зменшуючи необхідність відбивачів та розсіювачів, які можуть затримувати світло), міцніші, виділяють дуже мало тепла, мають довгий строк служби, споживають менше електроенергії, прості при монтажі. Використовується переважно вертикальне освітлення, за допомогою вбудованих підвісних світильників на певній висоті, що створює відчуття безпеки, підкреслює велич історичних пам'яток, природні особливості та дозволяє використовувати територію не залежно від змін пори року чи опадів. Об'ємно-просторові композиції, арт-об'єкти, що використовують засоби LED-технологій, виконані із стійких матеріалів до природніх умов, опадів, корозії до яких можна віднести алюмінієвий і сталевий профіль. Використання природних матеріалів – деревини пропитаної певними маслами, антисептиками, хімічними засобами, що робить стійкою до зовнішніх факторів і чудово вписує в загальну стилістику середовища – Ленд-арт, зближує відвідувача з природою.